Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt Grønland bør fortsætte sin deltagelse i Nordisk Råd, eller om deltagelsen bør ophøre, så Grønland i stedet overgår til direkte samarbejde med udgangspunkt i egne interesser som arktisk land.

(Pele Broberg, Naleraq)

Svarnotat
(Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Råstoffer)

1. behandling

Tak til forslagsstiller, Pele Broberg for forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt Grønland bør fortsætte sin deltagelse i Nordisk Råd, eller om deltagelsen bør ophøre, så Grønland i stedet overgår til direkte samarbejde med udgangspunkt i egne interesser som arktisk land.

Naalakkersuisuts nordiske politik er del af den samlede udenrigspolitik, som retter sig mod arbejdet i Nordisk Ministerråd, og for Inatsisartuts vedkommende arbejdet i Nordisk Råd.

Nordisk Råd er Inatsisartuts kompetenceområde og Naalakkersuisuts arbejdsområde i denne sammenhæng er rettet mod arbejdet i Nordisk Ministerråd. Jeg vil derfor alene forholde mig til samarbejdet i Nordisk Ministerråd.

I Grønlands udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske strategi for 2024-2033 fastlægges, at Naalakkersuisut vil prioritere de områder i det nordiske samarbejde, hvor der dels er gavn af samarbejdet, og hvor Grønland anerkendes som et ligeværdigt medlem.

Det betyder dels, at Naalakkersuisut har påbegyndt en evaluering af Grønlands deltagelse i Nordisk Ministerråd og at vi aktivt har arbejdet for en mere ligestillet deltagelse i Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd.

De nordiske samarbejdsministre besluttede i marts 2026 at nedsætte en kommission for revidering af Helsingforsaftalen. Helsingforsaftalen definerer rammerne for det formaliserede nordiske samarbejde i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd.

Naalakkersuisut har konsekvent understreget at vores videre deltagelse er betinget er en reel og formel ligestilling i samarbejdet. Vi er derfor tilfredse med, at de nordiske lande ved Nordisk Råds 78. session i sidste uge blev enige om at forsøge at opdatere rammerne for samarbejdet i indeværende år.

Naalakkersuisut kommer således til at leve op til strategien ved dels at arbejde for at sikre en ligestillet deltagelse, herunder at arbejde for at blive kontraherende part til Helsingforsaftalen, samt vurdere hvilke dele af samarbejdet er relevant for Grønland.

Grønlands udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske strategi understreger ligeledes vigtigheden af samarbejde i Arktis samt med de Nordamerikanske lande. Den hensigt har Naalakkersuisut aktivt prioriteret ved dels at lede formandskabet for Arktisk Råd for

Kongeriget. I samme periode har man stået udenfor Kongerigets formandskab af Nordisk Ministerråd.

Endeligt er det bilaterale samarbejde med Canada, USA og Norge ligeledes styrket siden strategiens offentliggørelse og Naalakkersuisut agter fortsat at styrke disse relationer.

I en tid hvor vores bilaterale og multilaterale samarbejder har vist sig helt afgørende for vores mulighed for at sikre vores selvbestemmelsesret, mener Naalakkersuisut ikke at vejen frem er at afgrænse internationalt samarbejde, hvis vi kan blive anerkendt som ligeværdig i samarbejdet. Vi ønsker at samarbejde med de lande og fora, der har de samme værdier og som anerkender vores ret til selvbestemmelse. Den vej er stadig mulig indenfor det nordiske samarbejde. Vi er et land som har en målsætning om, at vi i fremtiden skal være selvstændige. Som selvstændigt land, skal vi bygge alliancer, have partnere og samarbejde med andre. Det vil styrke os og beskytte os – særligt i en ustabil verden. Den tænkning er vi nødt til at have allerede nu, og samtidig kræve vores ret som ligeværdig og anerkendt. Det er den indstilling Naalakkersuisut har i sin udenrigspolitik.

Med disse ord ønsker jeg Inatsisartut en konstruktiv debat og ser frem til at høre Inatsisartuts overvejelser om det parlamentariske samarbejde i Norden.